

**Archiwum
Żydowskiego Instytutu Historycznego**

**Inwentarz zbioru materiałów dotyczących działalności inwestycyjnej
Centralnego Komitetu Żydów w Polsce
(Wydział Budowlany, Techniczno-Budowlany)
(1945-1951)**

Opracowanie: mgr Monika Natkowska

Sygnatura zespołu 303/X

Warszawa 2006

Wstęp

Historia

Projekt powołania Wydziału Techniczno-Budowlanego powstał już na początku 1945 r. i był omawiany na posiedzeniu Prezydium 13 marca 1945 r. Do jego zadań miało należeć „przeprowadzanie we własnym zakresie budowy i remontów obiektów należących do CKŻP”¹. Od maja 1945 r. Wydział² sprawował nadzór nad pracami remontowymi budynku przy ul. Szerokiej 5 w Warszawie. Z lektury protokołów posiedzeń Prezydium wiemy, że poszczególne komitety żydowskie jak i organizacje zwracały się w tym okresie do CKŻP z prośbą o pomoc finansową na cele inwestycyjne (remonty synagog, cmentarzy, urządzenie lokali, uruchomienie łaźni i mykwy). Wnioski te były rozpatrywane na posiedzeniach Prezydium CKŻP, gdzie uchwalano przyznanie określonych kwot. W związku z tym, można wnioskować, iż praca i zadania Wydziału były w owym czasie w fazie organizacyjnej.

Wydział Budowlany (używana wymiennie nazwa Techniczno-Budowlany) powstał 1 marca 1946 r. Jego zadaniem była realizacja „budowlanego planu inwestycyjnego” CKŻP. Do ważniejszych inwestycji dokonanych w ciągu pierwszych kilkunastu miesięcy działania Wydziału (od marca 1946 do października 1947r.) należały: a) odbudowa Biblioteki Judaistycznej w Warszawie przy ul. Tłomackie 5, przeznaczonej na muzeum, bibliotekę i biura CŻKH, oddanej do użytku w maju 1947 r.; b) adaptacja budynku na cele biurowe CKŻP przy ul. Siennej 60 w Warszawie, wydzierżawionego od Fundacji „Szpitala im. Bersonów i Baumanów”; c) remont budynku przy ul. Jagiellońskiej 4/6 (na magazyn CKŻP); d) wydobywanie Archiwum Ringelbluma (Warszawa, ul. Nowolipki 68); e) Dom Dziecka w Śródborowie; f) bursa w Śródborowie; g) remont dawnej szkoły gminy warszawskiej przy ul. Jagiellońskiej 28; h) dom mieszkalny w Warszawie na ul. Konopackiej 16; i) obiekty kolonijne w Świdrze; j) Dom Dziecka „Śródborowianka”³. W sprawach „większej wagi” prace koordynował i roboty odbierał utworzony na wniosek Wydziału Budowlanego Komitet Budowy (Komisja Budowlana), w skład którego wchodziło: 2 rzeczoznawcy-fachowcy, członek Prezydium CKŻP, jego zastępca, kierownik Wydziału Budowlanego, dyrektor CKŻP i radca prawny. W zebraniach uczestniczyli też m.in. inż. K. Tyszka, dyrektor Departamentu Budownictwa Ministerstwa Odbudowy i inż. J. Sadłowski z Biura Odbudowy Stolicy. Zachowały się protokoły posiedzeń Komitetu z okresu: styczeń – październik 1947 r., na których omawiano m.in. bieżące sprawy dot. przedsięwzięcia budowlanych, odbudowy i remontów domów (ul. Konopacka 16, willa „Śródborowianka”, ul. Jagiellońska 4/6); budowy teatrów w Łodzi, Wrocławiu i Warszawie oraz budowy pomnika Bohaterów Getta Warszawskiego. Została powołana również do życia Komisja kolaudacyjna, którą tworzyli: członek CKŻP, przedstawiciel Wydziału Budowlanego i zaproszony „najlepszy architekt Warszawy”. Sprawy związane z inicjatywami budowlanymi (np. ul. Śliska 51, ul. Konopacka 16, ul. Jagiellońska 4/6) były też rozpatrywane przez Prezydium CKŻP, w protokołach którego znajduje się np. wniosek dotyczący robót dodatkowych przy odbudowie gmachu

¹ Prezydium, 303/I/1, s.11.

² Jego kierownikiem był H. (B.?) Szwarz (Wydział Budowlany, 303/X/12). W tym samym okresie inż. Sysak sporządził kosztorys remontu gmachu byłej Biblioteki Judaistycznej przy ul. Tłomackie 5 w Warszawie (Prezydium, 303/I/1, s.56)

³ Sprawozdanie z działalności Wydziału Budowlanego za okres: marzec 1946-październik 1947r. (10 października 1947r.).

Biblioteki Judaistycznej przy ul. Tłomackie 5⁴ (13.IX.1946r.). Kierownikiem Wydziału Budowlanego była architekt E. Sekrecka. Wydział jako osobna komórka organizacyjna został zlikwidowany w końcu 1947r. Po jego likwidacji sprawy inwestycyjne były nadzorowane przez inne wydziały (m.in. Prezydium, Wydział Gospodarczy) CKŻP (a później TSKŻ).

Charakterystyka archiwum

Zbiór został utworzony sztucznie i zawiera nie tylko akta dawnego Wydziału Budowlanego, ale także innych komórek. W związku z tym znajdują się w nim dokumenty wytworzone po 1947 r. tj. po likwidacji Wydziału. Zbiór był tylko wstępnie porządkowany i nie wiemy, czy pierwotnie był większy, obecnie ma charakter szczytkowy. W dodatku był rozbity pomiędzy dwie kolekcje, większa część była osobno wyodrębniona w Wydziale Techniczno-Budowlanym, zaś mniejsza znajdowała się w zespole Wydziału Kultury i Propagandy i w materiałach nieuporządkowanych.

W zachowanych teczkach dokumentacji niektórych inwestycji widoczne są braki np. zrealizowanego projektu pomnika Gerszona Dua Bogena. W innych brak praktycznie całości dokumentacji technicznej jak w przypadku głazu upamiętniającego bunkier przy ul. Miłej 18 w Warszawie (jest jedynie plan nieruchomości); odbudowy domu przy ul. Siennej 60 czy teatru na warszawskiej Pradze przy ul. Jagiellońskiej 28 (posiadamy jedynie kilka zdjęć)⁵.

W zespole brakowało również jednostki 8, w której wg inwentarza kartkowego znajdowała się korespondencja przychodząca i wychodząca dot. inwestycji budowlanych oraz protokoły (1949, mps, j.pol.).

Niezaprzeczalnie najcenniejszą jednostką w zbiorze jest materiał dokumentujący poszukiwania (1949-1950) w ruinach posesji przy ul. Świętojerskiej 34 tzw. trzeciej części Podziemnego Archiwum Getta Warszawskiego (Archiwum Ringelbluma).

Zasady porządkowania

Jak już wspomniano dokumenty przynależące do Wydziału Budowlanego znajdowały się częściowo w Wydziale Kultury i Propagandy oraz materiałach nieuporządkowanych. Z uwagi na dokumentację budowy Pomnika Bohaterów Getta Warszawskiego, która z racji swojej proveniencji pozostałaby rozproszona w kilku wydziałach CKŻP, postanowiono utworzyć zbiór i włączyć do niego większość materiałów dot. tejże inwestycji⁶. Do zbioru dodano także informacje o stanie faktycznym cmentarzy, które znajdowały się pierwotnie w Wydziale Finansowym ze względu na subwencje wypłacane komitetom żydowskim przez CKŻP w celu zabezpieczenia nekropolii. Zbiór nie stanowi kompletnej dokumentacji inwestycji budowlanych CKŻP. Materiał uzupełniający znajduje się m.in. w AJDC (sprawozdania finansowe), protokołach Prezydium CKŻP, Sekretariacie CKŻP, Wydziale Organizacyjnym, Personalnym, Finansowym oraz Prawnym⁷. Informacje o budowie i odsłonięciu Pomnika Bohaterów Getta Warszawskiego można znaleźć także w biuletynach ŻAP.

⁴ Prezydium 303/I/3.

⁵ Autorki inwentarza Wydziału Prawnego CKŻP informują, iż w trakcie prac porządkowych wyłączyły następujące dokumenty dot. remontu budynku przy ul. Tłomackie 5, których na dzień dzisiejszy nie można odnaleźć: 1. Protokół ostatecznego odbioru robót budowlanych; 2. Umowa między CKŻP a Wytwórnią Wyrobów Drzewnych Spółdzielnią „Stolbut” dot. wykonania drzwi wejściowych; 3. Rachunek dla CKŻP za wykonanie bramy wejściowej i wewnętrznej; 4. Rachunek dla CKŻP za przeprowadzenie robót elektrycznych.

⁶ Materiały wyłączono z Wydziału Kultury i Propagandy oraz Wydziału Finansowego.

⁷ Informacje o stanie prawnym cmentarzy, 303/XVI/245-272.

Przegląd zawartości inwentarza:

Protokoły i sprawozdania	jednostki	1
Archiwum dr. E. Ringelbluma	jednostki	2
Budynki	jednostki	3-15
Cmentarze	jednostki	16-18
Inwestycje na Dolnym Śląsku	jednostki	19-20
Pomniki	jednostki	21-33
Spółdzielnia Administracyjno-Mieszkaniowa	jednostki	34-39
Teatry	jednostki	40-42

mgr Monika Natkowska

Prace nad inwentarzem zbioru materiałów dotyczących działalności inwestycyjnej CKŻP były prowadzone w roku 2006 dzięki wsparciu finansowemu the United States Holocaust Memorial Museum w Waszyngtonie.

Składam serdeczne podziękowania za rady i wskazówki merytoryczne dr. Tadeuszowi Epszteinowi oraz za pomoc w tłumaczeniu dokumentów w języku żydowskim Yale'owi Reisnerowi.

Wykaz skrótów

bd – brak daty

CKŻP – Centralny Komitet Żydów w Polsce

dot. – dotyczy

dr – doktor

fot. – fotografia/e

inż. - inżynier

j.ang. – język angielski

j.franc. – język francuski

j.hebr. – język hebrajski

j.niem. – język niemiecki

j.pol. – język polski

j.szwedz. – język szwedzki

j.żyd. – język żydowski

mps – maszynopis

rkps – rękopis

TSKŻ – Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce

ŻAP – Żydowska Agencja Prasowa

PROTOKOŁY I SPRAWOZDANIA

1. Projekt zorganizowania Wydziału Techniczno-Budowlanego przy CKŻP (10.II.1945)⁸
Protokoły posiedzeń Komitetu Budowlanego (Budowy)⁹
Sprawozdanie z działalności Wydziału Budowlanego (III.1946-X.1947)
1945-1947, rkps, mps, j.pol., s.
 - 1a. Korespondencja wychodząca.
1947, mps, j.żyd., s.

ARCHIWUM DR. EMANUELA RINGELBLUMA

2. Warszawa: Podziemne Archiwum Getta Warszawskiego (Archiwum Ringelbluma):
Roboty wykopaliskowe na posesji przy ul. Świętojerskiej 34:
szkice, kosztorys, umowa, protokoły, korespondencja, rachunki
1949-1950, rkps, mps, j.pol., s.¹⁰

BUDYNKI

3. Rachunki za roboty remontowe:
Kosztorys budowy bursy w Łodzi
Zestawienie sum pobranych przez firmy remontowo-budowlane
Rachunek Zakładu Urządzeń Zdrowotnych HYDRO-TERMA
1946-1947, rkps, mps, j.pol., s.
4. Łódź: ul. Kilińskiego 49:
Remont:
kosztorysy, wyciąg z protokołu
1946, mps, j.pol., s.
5. Otwock: dom Szamesowej przy ul. Podgórskiej:
Roboty remontowe:
rachunki
1946, mps, j.pol., s.
6. Śródborów: ul. Literacka 4 (willa „Śródborowianka”):
Roboty remontowe:
umowa, korespondencja
1946, mps, j.pol., s.
7. Świder ul. Słowackiego 24-28-30:
Roboty remontowe:
rachunki
1946, rkps, mps, j.pol., s.
8. Warszawa: ul. Garwolińska 6 (barak):
Budowa:
kosztorys
1946, rkps, j.pol., s.

⁸ Dokument wyłączony z Wydziału Opieki Społecznej CKŻP (j.37).

⁹ W tym wyciąg z protokołu posiedzenia Prezydium CKŻP w dn. 8.V.1947.

¹⁰ Teczka zawiera również szkic sytuacyjny domu przy ul. Nowolipki 68.

9. Warszawa: ul. Jagiellońska 4/6:
Odbudowa:
protokół otwarcia kopert z ofertami, kosztorys, rachunki
1946, mps, j.pol., s.
10. Warszawa: ul. Konopacka 16:
Odbudowa:
protokół, umowy, rachunek
1946-1948, mps, j.pol., s.
11. Warszawa: ul. Miła 18:
plan i szkic sytuacyjny nieruchomości hipotecznej nr 2274^B przy ul.
Muranowskiej i Miłej
1948, rys., j.pol., s.
12. Warszawa: ul. Szeroka 5:
Roboty remontowe:
umowa, kosztorysy, rachunki, korespondencja
1945-1946, rkps, mps, j.pol., s.
13. Warszawa: ul. Śliska 51:
Odbudowa:
protokoły otwarcia kopert z ofertami, kosztorysy, odpis poświadczony z
Rejestru Handlowego Przedsiębiorstwa Inżynieryjno-Budowlanego inż. St.
Teichfeld, J. Roykiewicz i Ska, umowy, rachunki, zestawienie z konta CKŻP
na 31 grudnia 1946r.
1946, rkps, mps, j.pol., s.
14. Warszawa: ul. Tłomackie 3/5:
Roboty remontowe:
protokół odbioru robót budowlanych (24.V.1948)
umowy, kosztorysy, korespondencja, rachunki
1946-1948, mps, j.pol., s.
15. Warszawa: ul. Tłomackie 3/5:
plany
bd, rkps, j.pol., s.

CMENTARZE

16. Stan i zabezpieczenie cmentarzy¹¹:
 1. Łuków, Kraśnik, Parczew, Międzyrzec, Włodawa, Hrubieszów, Biała Podlaska, Janów Podlaski:
Ogrodzenie cmentarzy, wzniesienie pomników (Kraśnik, Hrubieszów), plan cmentarza (Hrubieszów), ogrodzenie grobów masowych (Biała Podlaska, Międzyrzec), ogrodzenie zburzonej synagogi (Janów Podlaski):
kosztorysy, opisy stanu zachowania cmentarzy
 2. Sulbiny koło Garwolina:
Wydobycie i przewóz płyt nagrobnych z Garwolina na cmentarz w Sulbinach,
prowizoryczne ogrodzenie cmentarza:
kosztorys, umowa, upoważnienie, pokwitowania, rachunki

¹¹ Materiały dotyczące cmentarzy (oprócz warszawskiego) zostały wyłączone z Wydziału Finansowego CKŻP (303/VII/780).

3. Tarnów:
Prace porządkowe:
list z opisem stanu zachowania cmentarza
1945, rkps, mps, j.pol., s.
17. Siedlce:
Odpis protokołu Komisji badającej stan cmentarza.
1949, mps, j.pol., s.
18. Warszawa: ul. Okopowa 49/51:
Porządkowanie terenu cmentarza:
plan, kosztorys, umowa, korespondencja¹²
1950-1951, rkps, mps, j.pol., s.

INWESTYCJE NA DOLNYM ŚLĄSKU

19. Dolny Śląsk: inwestycje:
1. Protokół posiedzenia Biura Wykonawczego CKŻP z dn. 10.VI.1949r.
 2. Legnica: Dom Ludowy im. G. Duda przy Żydowskim Towarzystwie Kultury:
Wykonanie wysunięcia sceny i podniesienie podłogi w Teatrze Żydowskim przy ul. Nowy Świat: kosztorys
 3. Pieszyce: Dom Dziecka:
Roboty remontowe: kosztorys
 4. Wałbrzych: sala teatralna Towarzystwa Kultury:
Roboty remontowe: stan obiektu, kosztorys
 5. Wrocław: przedszkole nr 1 przy ul. Grabiszyńskiej:
Roboty remontowe: kosztorys
 6. Wrocław: teatr przy ul. Świdnickiej 31:
Przebudowa i adaptacja budynku kina na teatr:
protokoły, kosztorysy, umowa
1947-1949, rkps, mps, j.pol., s.
20. Wrocław: Pawilon Osiedla Żydowskiego na Wystawie Ziem Odzyskanych:
Budowa pawilonu:
protokół konferencji w sprawie urządzenia wystawy, umowa o dzieło,
kosztorysy, dokumentacja fotograficzna budowy pawilonu, oferta PZU *Stawki za ubezpieczenie transportów kolejowych wewnątrz Polski*
1947-1948, rkps, mps, druk, fot., j.pol., s.

POMNIKI

21. Otwock: pomnik ku czci poległych Żydów, wymordowanych w sierpniu 1942 r. w getcie przy ul. Reymonta:
Budowa pomnika:
projekt pomnika, rachunki
1949, rkps, mps, j.pol., s.
22. Oświęcim: tablica upamiętniająca Żydów zamordowanych w obozie Oświęcim-Brzezinka:

¹² Dokumenty z 1951r. są wytworzone i adresowane do TSKŻ.

brudnopis tekstu w językach: hebrajskim, żydowskim i polskim
bd, rkps, j.hebr., j.żyd., j.pol., s.

23. Warszawa: Pomnik Bohaterów Getta Warszawskiego¹³:
Budowa pomnika:
Protokoły z posiedzeń Komitetu Budowy Pomnika
Harmonogram wyjazdów przedstawicieli CKŻP w celu pozyskania funduszy
(Europa, Ameryka Północna i Południowa)
1947-1948, mps, j.pol., s.
24. Warszawa: Pomnik Bohaterów Getta Warszawskiego:
Budowa pomnika:
obliczenia i przekroje poprzeczne ilości gruzu, protokół publicznego otwarcia
kopert na roboty porządkowe (oferty na rozbiórkę i wywózkę gruzu), oferty na
roboty budowlane, korespondencja, rachunek
1947, rkps, mps, j.pol., s.
25. Warszawa: Pomnik Bohaterów Getta Warszawskiego:
Budowa pomnika:
ustalenia terminów dostawy granitu, oferty na roboty kamieniarskie, protokół
publicznego otwarcia kopert, kosztorys budowy, projekt pomnika,
zdjęcia makiety, oferta na uzupełnienie prac przy pomniku
1948-1949, rkps, mps, fot., j.pol., s.
26. Warszawa: Pomnik Bohaterów Getta Warszawskiego:
Budowa pomnika:
umowa o dzieło zawarta między CKŻP a rzeźbiarzem Natanem Rapaportem
(projekt)
korespondencja z rzeźbiarzem Natanem Rapaportem
1947-1948, rkps, mps, j.pol., s.
27. Warszawa: Pomnik Bohaterów Getta Warszawskiego:
Budowa pomnika:
akcja na rzecz budowy (pozyskiwanie funduszy, zakup granitu):
apele do organizacji żydowskich z prośbą o wsparcie budowy, korespondencja,
spisy adresów organizacji żydowskich na świecie
1947, rkps, mps, j.pol., j.żyd., j.ang., j.franc., j.niem., s.
28. Warszawa: Pomnik Bohaterów Getta Warszawskiego:
Budowa pomnika:
akcja na rzecz budowy (pozyskiwanie funduszy, transport granitu i rzeźby,
organizacja uroczystości):
korespondencja
1948, rkps, mps, j.pol., j.żyd., j.ang., j.franc., j.niem., j.szwedz., s.
29. Warszawa: Pomnik Bohaterów Getta Warszawskiego¹⁴:
Budowa pomnika:
akcja na rzecz budowy (sprzedaż cegiełek) prowadzona przez komitety w:
Białystok, Bielsko, Bydgoszcz, Chrzanów, Częstochowa, Gdańsk, Katowice,
Kraków, Lublin, Łódź, Nowy Sącz, Olsztyn, Poznań, Przemyśl, Szczecin,

¹³ Materiały dotyczące Pomnika Bohaterów Getta Warszawskiego zostały wyłączone z Wydziału Kultury i Propagandy CKŻP (303/XIII/163, 303/XIII/185) oraz Wydziału Finansowego CKŻP (303/VII/766).

¹⁴ Sprawozdania ze sprzedaży cegiełek (lata 1948-1950) znajdowały się pierwotnie w Wydziale Finansowym CKŻP (303/VII/766).

- Tarnów, Warszawa, Wrocław, Zabrze:
sprawozdania, korespondencja
1947-1950, mps, j.pol., j.żyd., s.
30. Warszawa: Pomnik Bohaterów Getta Warszawskiego¹⁵:
Budowa pomnika:
zestawienia wpłat na budowę, protokoły (m.in. zniszczenia cegiełek),
pokwitowania (m.in. rzeźbiarza Natana Rapaporta, odlewacza Eugène
Rudiera¹⁶), rachunki
1947-1949, rkps, mps, j.pol., j.franc., s.
31. Warszawa: Pomnik Bohaterów Getta Warszawskiego:
Budowa pomnika:
Notatki dyrektora Henryka Kroszczora (w tym dane osobowe inż. architekta
Leona Marka Suzina)
Wniosek radnego Henryka Wassera (Poalej-Sjon Lewica) w sprawie
przystąpienia Stołecznej Rady Narodowej do akcji budowy pomnika
Rezolucja protestacyjna Prezydium CKŻP w związku z odmową przyznania
wiz wjazdowych do USA
Pismo do komitetów wojewódzkich z apelem o poparcie protestu.
Informacja z ŻAP o rezolucji
Program obchodu 5-jej rocznicy powstania w getcie Warszawy
Podział zniżek kolejowych
Wydatki na przejazdy kolejowe
1947-1948, rkps, mps, druk, j.pol., j.żyd., s.¹⁷
32. Warszawa: Pomnik Bohaterów Getta Warszawskiego:
Reakcje na pomnik:
Wycinki z gazet (załączone tłumaczenia), wypowiedzi przedstawicieli świata
nauki i sztuki
1948, mps, j.pol., j.franc., j.żyd., s.
33. Warszawa: pomniki Gerszona Dua i partyzantów oddziału im. M. Anielewicza na
cmentarzu żydowskim:
Budowa pomnika:
projekty pomnika, oferty, korespondencja przychodząca i wychodząca,
sprawozdania z funduszu na budowę pomnika, rachunki
1948-1949, rkps, mps, j.pol., j.żyd., s.

SPÓŁDZIELNIA ADMINISTRACYJNO-MIESZKANIOWA

34. Warszawa: Spółdzielnia Administracyjno-Mieszkaniowa „Odrodzenie”:
Statut (5.08.1948)¹⁸
Odpis poświadczony z Rejestru Spółdzielni (6.08.1948)
Promesa Zarządu Miejskiego w m.st. Warszawie (24.04.1949)
Kosztorys wstępny na budowę domu mieszkalnego w Warszawie przy ul.
Bielańskiej - Długiej - Trasa W-Z (28.06.1949)

¹⁵ Materiały znajdowały się pierwotnie w Wydziale Finansowym CKŻP (303/VII/766).

¹⁶ Do pokwitowań dołączony kontrakt na odlanie rzeźby w brązie.

¹⁷ Wniosek Wassera, rezolucja protestacyjna i pismo z apelem o poparcie protestu w wielu egzemplarzach.

¹⁸ 3 egzemplarze

Umowa między SAM „Odrodzenie” a Państwowym Przedsiębiorstwem Budowlanym „Beton-Stal” dot. wybudowania domów mieszkalnych (30.06.1949)

Zdjęcia i klisze budynków Bielańska róg Długiej¹⁹

Plany domów mieszkalnych na posesjach: ul. Długa 47, 49, 51, 53

Blankiet załącznika do § 35 Instrukcji Inwestycyjnej Prezesa CUP z dn.

15.V.1948 *Spis tytułów inwestycyjnych do Państwowego Planu Inwestycyjnego na rok 1949*

1948-1949, mps, druk, fot., j.pol., s.

35. Warszawa: Spółdzielnia Administracyjno-Mieszkaniowa „Odrodzenie”.

Korespondencja przychodząca z Centrali Spółdzielni Mieszkaniowych

1948-1949, mps, j.pol., s.

36. Warszawa: Spółdzielnia Administracyjno-Mieszkaniowa „Odrodzenie”.

Korespondencja przychodząca z Zakładu Osiedli Robotniczych i Urzędu

Konserwatorskiego na m.st. Warszawę

1948-1949, mps, j.pol., s.

37. Warszawa: Spółdzielnia Administracyjno-Mieszkaniowa „Odrodzenie”.

Korespondencja wychodząca

1948-1949, mps, j.pol., s.

38. Warszawa: Spółdzielnia Administracyjno-Mieszkaniowa „Odrodzenie”.

Deklaracje przystąpienia do Spółdzielni

1949, mps, rkps, j.pol., s.

39. Warszawa: Spółdzielnia Administracyjno-Mieszkaniowa „Odrodzenie”.

Zawiadomienia o zebraniach

Protokół zebrania w dn.3.05.1949.

1949, rkps, mps, j.pol., s.

TEATRY

40. Łódź: Teatr Żydowski („Scala”) przy ul. Więckowskiego 15/17:

Przebudowa budynku:

protokoły, oferty, umowa, korespondencja

1948-1949, mps, j.pol., s.

41. Łódź: Teatr Żydowski („Scala”) przy ul. Więckowskiego 15/17:

Przebudowa budynku:

kosztorysy, umowa, korespondencja

1949, mps, j.pol., s.

42. Warszawa: Teatr na Pradze przy ul. Jagiellońskiej 28:

zdjęcia

plany budynku (remont) przy Jagiellońskiej 28

bd, fot., druk powielany, j.pol., s.

¹⁹ 3 zdjęcia i 9 klisz + 1 klisza (niewyraźne zdjęcie dziecka)